

ADRESA Starčevićeva 24 c, Split 21000
RAČUN (IBAN): HR2624070001100579336
OIB 88950229770
MATIČNI BROJ 03143759
E-MAIL info@d-a-s.hr
WEB www.d-a-s.hr

Split, 16. prosinca 2020. godine

Predmet: Potencijalna suradnja DAS-a i Grada Splita u svezi izmjena i dopuna PPU-a i GUP-a grada Splita

Promjene splitskog GUP-a su tradicionalno popraćene s mnogo prijepora, konfliktnih situacija i manjka društvenog konsenzusa. To se kroz duže vremensko razdoblje događalo zbog mnogih razloga – interesnih sfera, bitaka među političkim taborima, a i medijskih pritisaka zainteresirane javnosti. Međutim, ususret zadnjim najavljenim izmjenama, situacija je ipak u nečemu drugačija – prijepori su bili poglavito zbog pitanja transparentnosti i komunikacije oko ciljanih izmjena, poglavito „masterplana“, dokumenta kojeg je nužno stručno analizirati i koji je glavna aktualnost trenutnog narativa o splitskom prostoru i splitskom razvoju.

Društvo arhitekata Splita je kontinuirano pratilo proces prezentiranja „masterplana“ te smo kroz svo to razdoblje naglašavali da glavna problematika nije u tome da taj dokument postoji, već u potencijalnim implementacijama neprovjerenih rješenja u prostorne planove– manjak kontrole u toj domeni bi mogao imati devastirajuće posljedice na splitski prostor. Isto tako, ako bi se kvalitetni elementi dokumenta takve razine stručno, transparentno i postupno revidirali i implementirali u prostorno-plansku dokumentaciju, možda bi se mogla stvoriti prilika za značajne pomake u razvoju splitskog prostora - prostora koji je, realno, zapeo u vremenu.

Aktualni splitski GUP zaista više nije adekvatan i zahtjeva promjene – pri tome ne pričamo samo o konceptualnim i razvojnim promjenama, već i onim nužnim, tehničkim. Bez obzira na percepciju javnosti kako se pojedinačni nezgrapni objekti, koji godinama niču u gradu, zapravo „direktno“ dogovaraju, istina je doista još tužnija – to se događa jer nam je temeljni dokument, po pitanju intervencija u prostoru, zastario i prepun je poznatih eksploatacijskih točaka. Također, Split proživljava sadašnjost čije su datosti različite od onih iz 2006., kada je aktualni GUP donesen – a te datosti zahtijevaju prilagodbu i zahtijevaju promjene. S druge strane, svi smo mi građani ovog grada i to nam daje za pravo da zahtijevamo nešto drugačije - saniranje načinjene prostorne štete i kvalitetnije prostore budućnosti. Na kraju krajeva, godine idu i mi želimo, napokon, osjetiti razvoj, a ne stagnaciju, a u Splitu je vrlo lako naći mnogo slučajeva gdje kompletne generacije nekih obitelji nisu dočekale rješavanje njihovih prostornih gordijskih čvorova. Zbog tih situacija je Split postao notoran grad, prvo za svoje građane, a onda i za investicije, koji zbog navedenih okolnosti inherentno privlači špekulante, jer jedino oni mogu preći preko svih tih nelogičnih i besmislenih situacija. Naime, s prostorima grada uglavnom imamo samo jednu prostorno planersku šansu da rezultat bude dobar „za naših života“, a da ga nepovratno ne „uništimo“.

Konstruktivne kritike su bile dio DAS-ovog diskursa ne zato jer ne želimo pozitivne promjene, već da se izbjegne scenarij u kojem te promjene naprave situaciju još gorom, jer bi nas to dovelo u još goru poziciju i s još manjim potencijalom za kreiranjem boljeg prostora. Vrlo često takve kritike ostanu u dopisima i određenom medijskom pritisku, no možda je došao trenutak da se i to promjeni.

Naime, nakon sastanka s predstavnicima gradske uprave oko planiranih izmjena prostornog plana, došlo je do potencijalnog konsenzusa, što je zaista izvanredna situacija.

Predstavnici DAS-a su deklarirali da najveći problem vide u pripremi i provedbi zadanih izmjena, a ne u samoj temi izmjena, jer je svima jasno da se GUP treba (ubrzo) promijeniti. Isto tako, koordinacija lokalnih stručnih aktera, posebno neovisne stručne scene, je obvezna stavka za transparentan i društveno prihvatljiv proces izmjena planova. Predstavljena intencija je zapravo na tragu ovih smjernica, samo su koraci do toga pomiješani – od samog osnivanja Zavoda za prostorno planiranje (koje bi imalo ulogu koordinatora), pa do uključivanja DAS-a i ostalih stručnih aktera, sve su to poželjni procesi koji su trebali doći prije kreiranja odluke o izmjenama prostornog plana.

Upravo zbog toga je postignut dogovor između gradske uprave i DAS-a da se okupi stručni tim u suradnji s DAS-om koji će detaljno revidirati te za sljedeću sjednicu gradskog vijeća pripremiti nove prijedloge odluka o izmjenama prostornog plana i GUP-a. Nadalje, suradnja bi se nužno nastavila i nakon prihvaćanja odluke o izmjenama, a tome će svjedočiti sporazum o suradnji između Grada i DAS-a.

Ovaj slijed događaja vidimo kao veliku priliku i potencijal za smisleni i poželjni razvoj grada Splita te smo upravo zbog toga spremno izašli iz zone komfora i odlučili pokušati pomoći – možda nećemo uspjeti, možda se sve izjalovi s vremenom, al ako ne pokušamo, stvari same od sebe neće biti bolje. Da bi se kaos smanjio, nužno je uložiti energiju– upravo to i činimo.

U ime Predsjedništva Društva arhitekata Splita
Predsjednica Daša Gazde

